

Txheeb Lus Cuav: Neeg Hluas Cov Cai

Mythbusters: Youth Rights

Tsis txhob ntseeg txhua yam koj hnov!

Peb qhov Youth Law Project teb tshaj pua pua nqe lus nug txhua xyoo uas los ntawm cov menyuam uas xav paub txog seb tej kev cai yuav cuamtshuam lawv lub neej lidas. Nov yog tej yam peb tau hnov uas **TSIS TSEEB KIAG!** Mloog tus kws lijchoj thiab muab kom tau ntaub ntawv uas yog.

Lus Cuav #1. Yog kuv muaj menyuam, kuv yuav tau kev ywj siab.

TSIS TSEEB! Yog koj yau tshaj 18 xyoo, thiab koj muaj menyuam, koj tseem yog tus menyuam tsis tau muaj hnuv nyoog. Koj tseem yuav tau ua raws li cov cai tswj los ntawm koj niam thiab txiv lossis tus saib xyuas koj. Koj muaj cai txiav txim txog koj tus menyuam hos koj niam thiab txiv muaj cai txiav txim txog koj. Tsis yog tias koj **tsis** tau kev ywj siab, tiamsis tsam no ces koj ho muaj lub luag haujlwm tshiab tus menyuam lawm. Piv txwv: yog koj tawm tsev uas tsis tau kev tso 1ogi b1 koj yuav raug ntsuas tias yog neeg nyiag kev khiav, **THIAB** koj yuav raug cov neeg tiv thaiv menyuam los ntsuam xyuas seb koj puas 1ogi b leej niam/txiv zoo rau tus menyuam.

Lus Cuav #2. Kuv mus nyob kuv tus kheej tau thaum kuv muaj 16 xyoo, txawv kuv niam thiab txiv hais lidas los kav liam.

TSIS TSEEB! Nyob rau Minnesota, lub hnuv nyoog feem ntau (uas koj suav tau tias yog neeg laus) yog 18 xyoo. Yog koj yau tshaj 18 xyoo, koj tsiv tawm tsis tau ntawm lub tsev mus tshwj tias:

- koj niam thiab txiv pom zoo
- koj mus koom ua tub rog, lossis
- tsev hais plaub tso cai koj mus nyob koj tus kheej

Lus Cuav #3. Txawm kuv nyob kuv lawm los, kuv mus saib tsis tau kws kho mob yog kuv tsis tau kuv niam thiab txiv xee npe rau kuv.

TSIS TSEEB! Yog koj mus nyob nrug deb koj niam thiab txiv lawm, txawv hais tias koj tau nkawd tso cai los tsis tau, thiab koj saib xyuas koj tej nyiaj txiag, koj muaj cai tau tau kev kho mob, kho hniav thiab kev cuam mob hlwb/ntxhov siav. Qhov no muaj tsheeb txawm hais tias koj tawm

mus nyob ntev npaum li cas ntawm koj lub tsev. Txawm yog hais tias ob peb hnuv xwb lossis ob peb lim tiam. Tus kws kho mob yeej kho tau koj txawm hais tias tsis muaj koj niam thiab txiv lub npe kos rau ntawm cov daim ntawv.

Sau cia: Cov kws kho mob **tsis tas** kho koj yog hais tias tsis yog ib qho xwm ceev.

Mus saib peb daim ntawv tseeb [Kuv mus kuaj mob kuv tus kheej puas tau yog kuv tsis tau muaj 18 xyoo?](#)

Lus Cuav #4. Kuv niam thiab txiv ntaus tsis tau kuv ib tsam nkawd yuav raug teebmeem.

TSIS TSEEB! Niam thiab txiv muaj feem siv “kev ntaus menyuam raws kev raws cai qhua qhia” **tsuas yog tias tsis txhob ua raug mob.** Leej niam txiv tsis muaj feem muab menyuam pov, ncaws, hlawv, tom lossis hlais, lossis rho nrig ntaus menyuam. Leej niam txiv muaj feem tsim thiab tswj cov cai uas zoo siv raws. Yog txoj kev qhuab qhia ntaus cev nqaij daim tawv phuj tshaj qhov “tsim nyog thiab hauj sim” tej zaum koj niam thiab txiv yuav raug teebmeem nrog rau Child Protective Services (CPS) Khooskas Tiv Thaiv Menyuum yog CPS paub txog qhov kev ntau ua phem ntawd.

Lus Cuav #5. Tsis ua licas yog tias kuv raug teebmeem ua ntej muaj 18 xyoo, vim cov ntaub ntawv menyuum txhaum txim tsis tso tawm rau leejtwg paub.

TSIS TSEEB! Qhov keebkwm txhaum txim yuav tsis zoo rau koj raws ntau txoj kev. Nov yog tej qho pivtxwv:

- Cov ntaub ntawv muaj feem tso tawm tau rau koj lub tsev kawm ntawv, tsev hais plaub, lossis lwm yam uas tshwmsim.
- yog koj raug lub txim txhaum thaum yog neeg laus lawm, tej yam kev raug txim uas koj muaj thaum yog menyuum yau muaj feem siv tau los rub kom koj lub txim ntev dua.
- yog tias koj tsis tau yog neej pejxeem U.S., tej ntaub ntawv txhaum txim thaum yog menyuum yau muaj feem ua tau rau koj raug xa rov qab
- kev raug tej lub txim menyuum yau muaj feem tswj tau kom koj ua ntaub ntawv cuv npe koj yog neeg ua txhaum kev yuam neeg deev
- Tej co chaw ua haujlwm muaj feem mus saib tau koj tej keebkwm los hais kom koj xee npe tso tawm koj cov ntaub ntawv vim txoj haujlwm koj mus xamphaj ntawd yuavtsum muaj kuaj keebkwm. Koj cov ntaub ntawv menyuum txhaum txim yuav tawm los ces tejzaum koj yuav tsis tau txoj haujlwm ntawd.

Lus Cuav #6. Nws tsis nyabxeeb rau kuv nyob nrog kuv niam thiab txiv ces kuv mus nyob nrog kuv pog/niam tais nyob. Lub tsev kawm ntawv hais tias kuv tsis muaj feem cuv npe vim kuv tsis tau leej niam txiv xee npe rau ntaub ntawv.

TSIS TSEEB! Yog koj nyob nrog deb niam txiv, koj muaj feem sauv tias yog neeg nyob tsis muaj tsev. Koj muaj cai cuv npe tau:

- rau lub tsev kawm ntawv uas koj mus dhau los, lossis
- lub tsev kawm ntawv koj mus cuv yog lub lawv kom koj mus kawm raws qhov chaw nyob ib ntus tamsim no.

Txhua koog tsev kawm ntawv yeej muaj cov neeg pab menyuam kawm ntawv uas tsis muaj tsev nyob uas txoj luag haujlwm yog los pab koj cuv npe kawm ntawv. Tejzaum koj yuav xav tias koj tsis yog neeg tsis muaj tsev nyob vim koj yeej muaj chaw uas koj nyob lawm. Tiamsis yog koj tsis nrog leej niam txiv nyob lossis nrog tus neeg muaj npe saib xyuas koj nyob thiab koj muaj teebmeem cuv npe kawm ntawv, koj yuav tau tiv tauj tus neeg ntawd kom pab tau koj.

Lus Cuav #7. Kuv yuav tsis raug teebmeem hauv tsev kawm ntawv rau tej yam uas tshwmsim nrog deb ntawm lub tsev kawm ntawv.

TSIS TSEEB! Tej thaum, cov tub ceevwm thiab tus neeg ua haujlwm saib xyuas neeg raug txim muaj feem muab cov ntaub ntawv txhaum txim menyuam yau rau lub tsev kawm ntawv saib. Qhov no tshwmsim tau yog qhov teebmeem ntawd yog tej yam koj ua nrog deb lub tsev kawm ntawv lossis tsev kawm ntawv cov koomtxoos. Koj muaj feem yuav raug rho tawm tsev kawm ntawv, koomtxoos lossis cov tsheb tsheb yog tias koj txoj kev coj “cuamtshuam tau tsev kawm ntawv tes dejnum” lossis hawv lwm tus menyuam kawm ntawv lossis cov neeg ua haujlwm.

Lus Cuav #8. Facebook tsuas yog rau kuv cov phoojywg xwb, thiab kuv txawm tso dabtsi rau hauv Facebook los tsuas yog rau peb paub xwb.

TSIS TSEEB! Cov ntaub ntawv tso tawm rau Facebook muaj feem tawm tau rau tub ceevwm lossis tsev kawm ntawv cov neeg khiav haujlwm pom. Menyuaam kawm ntawv yeej tau raug rho tawm tsev kawm ntawv dhau los lawm thiab txwv tsis pub koom tsev kawm ntawv kislas vim tau muaj neeg pom tej duab lawv haus dej caw lossis ua yeeb tshuaj. Cov duab haus dej caw, kev tham txog riam phom, tham txog ua phem rau lwm tus, lossis sau ntawv mus lim hiam thab lossis ze lwm tus menyuam kawm ntawv yuav ua koj raug teebmeem nrog tus tuam tswj tsev kawm ntawv!

Tej yam tso tawm rau Facebook muaj feem tsim tau teebmeem rau txoj haujlwm lossis kev phoojywg. Khoom uas sau rau huabcua muaj feem nyob ntev mus ces koj yuavtsum tau ua zoo saib xyuas kev txiav txim tias yuav tso dabtsi tawm.

Lus Cuav #9. Xeev Minnesota yeej tsis muaj qhov kev ywj siab.

TSIS TSEEB! Yeej tseeb tias xeev Minnesota tsis muaj txoj cai tswj txhais kev ywj siab thiab muaj txheej txheem yuavtsum ua raws li cia kom tau kev ywj siab. Tiamsis Minnesota cov tsev hais plaub pom tau tias kev ywj siab yeej muaj. Ib tug menyuam muaj feem tau kev ywj siab YOG TIAS leej niam txiv pom zoo tso tus menyuam mus nyob nws tus kheej. Tus menyuam yuav tau muaj kev npaj qhia tias yuav mus nyob qhov twg thiab yuav them nqi tau licas. Tej co menyuam nug txog kev ywj siab tiamsis qhov lawv xav tau tiag yog kev dim ntawm niam thiab txiv kev ua phem ntaus lawv. Yog koj xav tias koj mus nyob tau koj tus kheej thiab koj niam txiav tso cai rau txoj kev xaiv ntawd, lossis koj tsis muaj kev nyabxees thaum nyob nrog koj niam txiv thiab xav tau kev pab totaub txog cov kev xaiv uas koj muaj, hu mus rau Youth Law Project kom tau kev pab tias koj muaj cai ua tau dabtsi. Seb peb daim ntawv tseeb [Kev Ywj Siab](#).

Lus Cuav #10. Menyuaam tsis muaj cai.

TSIS TSEEB! Menyuaam yeej muaj cai thiab ntawm no yog ib co pivtxwv:
Menyuaam muaj cai:

- tau kev nyabxees tsis raug ua phem ntaus
- muaj kev kawm ntawv zoo
- muaj lawv cov xav qhia rau tsev hais plaub menyuaam yau “Juvenile Court” thiab kev tiv thaiv us cuamtshuam txog lawv
- kev tiv thaiv kom txhob rau kev lim hiam thab ze
- Muaj kev tiv tauj tau lawv cov nusmuag thiab lwm cov neeg hauv tsev neeg thaum lawv tau mus nyob nruag deb lub tsev lawm

Koj puas muaj lus nug txog koj txoj cai?

Hu mus rau Youth Law Project ntawm (877) 696-6529 los yog email youthlawproject@myleglaid.org.

Cov ntawv Qhia Tseeb yog qhia kom paub txoj kevcai xwb TSIS yog muab txwv yim txog txoj kevcai. Mus ntsib ib tug kws lij choj rau tswv yim. Tsis txhob siv daim ntawv qhia tseeb yog tias nws qub tshaj ib xyos lawm. Nug peb txog cov hloov tshiab, daim ntawv qhia txog cov ntawv qhia tseeb, lossis lwm hom ntawv.

© 2025 Minnesota Legal Services Coalition. Luam tau daim ntawv no los siv rau tus kheej tsis ua lag luam thiab qhia kom paub xwb. Tagnrho lwm cov cai ceev tseg. Qhov lus sau no yuav tsum nyob rau txhua daim ntawv. Txwv tsis pub muab luam, faib, thiab siv ua lag luam.